

E-Fatura E-Defter Uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	26468226-105[ÖZG-2-2016]-64773
Tarih	22.10.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

TRABZON VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 26468226-105[ÖZG-2-2016]-64773

22.10.2018

Konu : E-Fatura E-Defter Uygulaması

İlgide kayıtlı özelge talep formunun tetkikinden, gerçek usulde vergi mükellefiyetinizin yanında adi ortaklığının %40 hisseli ortağı olduğunuz, bu ortaklığın 31/12/2014 tarihinde sona erdiği, 2014 yılında şahsi işinizden dolayı yıllık brüt satış tutarınızın 771.621,13 TL olduğu, adi ortaklığın toplam brüt satış hasılatının ise 11.898.221,29 TL. olduğu belirtilerek şahsi mükellefiyetinizden dolayı e-Defter tutma ve e-Fatura uygulamasına dahil olma zorunluluğunuzun bulunup bulunmadığı hususunda tereddüt hasıl olduğu anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere; 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası ile Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır.

Ayrıca söz konusu fıkroda, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, Vergi Usul Kanununun Maliye Bakanlığına tanıdığı yetkilere istinaden, yaygın olarak kullanılan belgelerden biri olan "fatura" belgesinin elektronik belge olarak düzenlenmesi, elektronik ortamda iletilmesi, muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin usul ve esaslara 397, 416, 421, 424, 447, 448, 454, 461 ve 475 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yer verilmiştir.

Ayrıca, e-Fatura ve e-Defter uygulamalarına zorunlulu olarak dahil olması gereken mükellefleri belirlemeye yönelik olarak yayınlanan 454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2.**Elektronik Defter ve Elektronik Fatura Kullanma Zorunluluğu Getirilen Mükellefler**" başlıklı bölümünde:

"421 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile zorunluluk getirilen mükelleflere ilave olarak aşağıda sayılan mükelleflere elektronik defter tutma ve e-fatura uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir.

a) 2014 veya müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler.

b) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'ndan lisans alan mükellefler. Bayilik lisansı olanlar, münhasıran bu lisansa sahip olmaları nedeniyle bu bent kapsamında değerlendirilmeyecektir.

c) Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli III sayılı listedeki malları imal, inşa ve ithal eden mükellefler.

(a) bendindeki şartı, 2014 hesap döneminde sağlayan mükellefler 1/1/2016 tarihinden itibaren, 2015 veya müteakip hesap dönemlerinde sağlayan mükellefler ise ilgili hesap dönemine ilişkin gelir/kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği tarihi takip eden hesap döneminin başından itibaren, (b) ve (c) bentlerinde sayılanlardan bu Tebliğin yayım tarihinden önce lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler 1/1/2016 tarihinden itibaren, bu Tebliğin yayım tarihinden sonra lisans alan veya mükellefiyet tesis ettirenler ise, lisans aldıkları ya da mükellefiyet tesis ettirdikleri tarihi izleyen hesap döneminin başından itibaren elektronik fatura ve elektronik defter uygulamasına geçmek zorundadır. Bununla birlikte, lisans ya da mükellefiyet tesis tarihi ile izleyen hesap dönemi arasındaki sürenin üç aydan kısa

olması halinde isteyen mükellefler bir sonraki hesap döneminin başından itibaren elektronik defter tutabilecekler ve e-Fatura uygulamasına geçebileceklerdir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

İlgili Tebliğde bahsi geçen "brüt satış hasılatı"nın tespitinde işletmenin ana faaliyet konusuna giren tüm hasılat unsurlarının, hesap adı farkı gözetmeksizin dikkate alınması, dolayısıyla mükelleflerin ana faaliyet konusuyla ilgili hasılatlarını izlediği hesaplardaki tutarlar toplamının ilgili Tebliğde belirlenen brüt satış hasılatına ilişkin belirlenen sınırı (10 milyon TL) aşması koşulu göz önüne alınmalıdır.

Ayrıca bilindiği üzere; "adi ortaklıklar" 11.1.2011 tarihli 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 620-645 inci maddeleri arasında düzenlenmiştir. Anılan Kanunun 620 nci maddesinde adi ortaklık, iki veya daha fazla kişinin, bir sözleşmeye dayanarak, ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmesi olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi vergi mevzuatımız açısından gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. Ortakların payına düşen kazanç, ortaklar açısından ayrı ayrı beyan edilmesi gereken kazançlardır. Adi ortaklıkların, vergi kesintileri (stopaj) ve katma değer vergisi yönünden ortaklık adına mükellefiyeti bulunmakta olup, söz konusu bu vergiler yönünden ortaklık adına beyanname verilmesi ve ortaklık kazancının tespitini sağlamak bakımından ortaklık adına kanuni defterlerin tutulması gerekmektedir.

Adi ortaklık tarafından elde edilen gelirler ile giderlerin duruma göre maliyet veya gider olarak dikkate alınmak suretiyle adi ortaklıkta oluşan "kazanç" ortaklık adına tutulan defterler üzerinden belirlenmekte ve oluşan kâr veya zarar ortaklık hisseleri oranında ortaklar tarafından kendi kazançlarına dahil edilmektedir. Bu bağlamda, ortaklık kazancı ortaklık adına tutulan defterlere göre tespit edildikten sonra her bir ortak tarafından kendi payına düşen kâr veya zararı, ortak tarafından şahsi olarak (ortağın kendi adına ve kendi şahsi faaliyetinden dolayı olan kısmı için) verilen geçici vergi beyannameleri ile yıllık gelir/kurumlar vergisi beyannamelerine ve ortağın şahsi defter kayıtlarına dahil edilmesi gerekmektedir.

Ancak, 454 sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de açıklandığı üzere, e-Fatura ve e-Defter uygulamalarına geçiş zorunluluğunun bulunup bulunmadığının tespitinde "kazanç" kavramı yerine

"brüt satış hasılatı" kavramına yer verilmiştir. Ortakların adi ortaklıktan elde edilen kazançlarının şahsi kazançları ile konsolide edilerek beyan edilmesi gerektiği açık olup, ortaklığın brüt satış hasılatının ise ortaklara ortaklık payları nispetinde dağıtılması ve ortakların hasılatının tespitinde dikkate alınması gerektiğine ilişkin herhangi bir mevzuat hükmü bulunmamaktadır.

Yapılan açıklamalar çerçevesinde defter tutmak mükellefiyeti yönünden adi ortaklık ve ortakların ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmekte olup, adi ortaklığın 2014 yılı brüt satış hasılatının 454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlen haddi (10 milyon TL) yi aşmış olması nedeniyle adi ortaklığın e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğunun başlangıcı 1.1.2016 tarihidir. Ancak belirtilen bu tarihten önce de adi ortaklığın sona ermiş olması durumunda adi ortaklığın defter tutma yükümlülüğü de ortadan kalkmış olduğundan adi ortaklığın e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğu hususu da söz konusu olmayacaktır. Şahsi işletmenizin (... işletmesi) 2014 yılı brüt satış hasılatının da 454 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirlenen haddin (10 milyon TL) altında kalmış olması (771.621,13 TL) nedeniyle 1.1.2016 tarihi itibarıyla e-Defter uygulamasına şahsi işletmeniz açısından geçme zorunluluğunuz bulunmamaktadır. Ancak söz konusu hususların 2014 yılını izleyen diğer yıllarda da takip edilmesi ve mezkur Tebliğle belirlen haddin aşılması halinde, ilgili yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği hesap dönemini izleyen hesap dönemi başından itibaren e-Fatura ve e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu söz konusu olabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026